Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

SAN THỨ NƯỜI BỐN, 2e SỐ THỨ 3784 — JEUDI 27 AVRIL 1926

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

	TONKIN	ANNAM	COCHINCHINE	CAMBODGE	LAOS	FRANCE	ETRANGER
Một năm..	6 $ 00	6 $ 00	6 $ 50	6 $ 50	6 $ 50	12 $ 00	
Các công-sở	»	8.00	8.00	8.00	9.00	»	
Sáu tháng..	3.00	3.50	3.20	3.20	3.50	6.00	
Ba tháng..	1.50	1.75	1.60	1.60	1.65	3.00	
Một tháng..	0.50	0.60	0.55	0.55	0.60	1.00	

Les abonnements partent du 1er et du 16 de chaque mois

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur 61-63, Rue du Coton, Hanoi

Propriétaire : V. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur gérant : NGUYỄN-V-LOÃN

Adresse télégraphique : TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
TÉLÉPHONE N° 180

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 1776

ANNONCES
Réclames la ligne. . . . 0 $ 50
Par contrat spécial
Par confirmation et par insertion. . . . . 0 $ 20
Finances dans la 1re page. . . . 2 $ la ligne
Annonces judiciaires et légales. 1 $ 50 la ligne
On traite à forfait pour les contrats importants

Văn-chương có phải là một việc dễ đâu!

Có biết cái chân giá-trị của văn-chương thì mới biết văn-chương quả không phải là một việc dễ. Nhà làm văn là làm một việc khó; người học làm văn là học một nghề khó; phải lo làm sao kham nổi cái chức-vụ khó ấy, thạo hết cái nghệ thuật khó ấy thì hãy nên nói đến cái việc văn-chương là việc lập ngôn bất hủ, là việc khó ngang bằng với lập đức lập công.

Vậy cái chân giá-trị của văn-chương là ở đâu? văn-chương không phải chỉ là một cái đồ chơi để lừa đối con mắt lỗ tai những đàn bà con trẻ, không phải chỉ là một thứ hàng bán rao ở nơi phường phố, miễn cầu cho chạy tay, kiếm được chút lợi nhuận bút thì thôi; không phải cứ vạch ra có đủ câu đủ kéo, tám câu năm vận là một bài thơ song thất lục bát là một bài ca mà gọi là văn-chương được. Cổ-nhân nói: văn để chở đạo; đạo-lý là cái đồ hàng dựng ở trong, mà văn là cái thuyền, cái xe để chở cái đồ hàng ấy lưu-hành đi mọi nơi, bảo tàng đến vĩnh-viễn; có đạo-lý ở trong thì mới có văn chương phát hiện ra ngoài được. Một nhà văn-sĩ Tây cũng có nói: cái chức-vụ văn-chương là cốt đem những điều hay lẽ phải mà diễn-giải ra cho thật khéo, hết lời hết ý có thể cảm-động được tinh-tinh người ta, biến đổ được tâm-não người ta. Ấy văn-chương như thế thì mới gọi là văn-chương được.

Phải, nếu văn-chương mà chỉ là những các câu khua môi múa mép, chắp-chênh nhặt-nhạnh để làm cái đồ chơi lừa đối con mắt lỗ tai những đàn bà con trẻ, không cần phải diễn-giải hết lời hết ý được những điều hay lẽ phải để mong cảm-động được tinh tinh, biến đổi được tâm-não người ta, không cần phải có đạo-lý súc tích ở trong lòng, như cái nước không nguồn, gom góp được độ mấy vốc mấy gàu cũng kể là thành ao thì nhất-định không được lâu dài, như cái cây không gốc chắp nối được vài cái nhánh cái đọt cũng gọi là có lá có cành, như thế thì ai cầm bút cũng biết được văn, có giấy trắng mực đen tức là trường, thiên đa-tác cổ, có in có bán tức là trước thư lập ngôn cổ, không nhọc gì phải dựi mài kinh-sử, phải bác-học cổ kim, phải có những hàng vạn quyển sách ở trong lòng, phải có bao nhiêu kỳ sức thảy ở trong mấy học-vấn không cần phải thâm-thủy gì, sự lý không cần phải am-thục gì, còn có cái gì là cái khó, mà còn biết thế nào là khó nữa. Chứ nếu văn-chương mà là cái văn chở đạo, là cái văn có thể cảm-động được tinh-tinh, biến đổi được tâm-não người ta khuynh-hướng cả về điều hay lẽ phải, thì làm được câu văn như thế há phải là việc dễ dư? Người đời xưa ngâm xong được một câu thơ năm chữ mà về đốt mất hết mấy chòm râu; một câu thơ mà còn thột xao khốn nạn tới như thế, huống chi là một bài văn, một quyển sách để lưu-hành truyền bá đi khắp mọi nơi, Một nhà văn-sĩ Tàu đã nếm cái mùi gian-khổ trong sự làm văn mà cực-lắm rằng: người làm văn phí đọc khắp được năm xe sách, đi trải hết con đường muôn dặm thì chưa nên nổi đến sự làm văn. Ta thử có ý xem các nhà đại văn-học đông tây, có ông nào là ông không học quán thiên nhân, trí cùng sự vật mà nên được cái tiếng nhà văn chưa? ông Tư-mã-Thiên tích cái công-phu học-vấn du-lịch mười chín năm trời mới thành được bộ sử ký; ông Hàn-xương-Lê nghiên-tinh dân-tự trong bao nhiêu lâu, phàm ngũ kinh tứ thư, bách-gia chư-tử không sót một cái gì cả, mới dám cầm bút làm văn; một quyển dân-ước của ông Rousseau, một quyển vạn-pháp tinh-lý của ông Montesquieu cũng đều đúc hết cái tinh-lực một đời mới làm nên cả. Văn-chương như thế thì khó biết là dường nào!

Nước ta trải mấy ngàn năm học mượn viết nhờ, xưa kia gọi văn-chương là văn-chương chữ Hán, học một của người Tàu cả; cái văn-chương ấy bây giờ ta cũng chẳng cần bàn luận đến làm chi. Mỗi một nước phải có một thứ văn-chương riêng; văn chương quốc âm ta mới có cái hình phối-phác, từ nay sắp sau, thành lập được hay không, phát đạt chóng hay chậm là trông vào những nhà làm văn, những người học làm văn cả. Như trên kia đã nói: văn-chương mà thật gọi là văn-chương thì phải khó mới được, những người làm văn, những người học làm văn phải biết khó mới được; nếu coi văn-chương là khinh-dị, văn nào cũng là văn, ai muốn làm văn cũng được, thì cái văn-chương ấy quyết không mong gì thành được văn-chương; một nước mà không thành được một thứ văn-chương riêng của nước mình, thì cái tương lai của nước ấy cũng không biết thế nào mà nói cho được, nguy thay! Xin ai có chút tâm-huyết nghĩ tới cái vận-mệnh văn-chương nước nhà cũng nên biết cái chân giá-trị của văn-chương, lấy văn-chương là một việc khó mà thận-trọng, mà gắng gỏi, mà dụng-công dụng lực lắm, mới hòng văn-chương ta có một ngày thành-lập phát đạt được chăng.

T.

Việc Trung-hoa

Ngày 26 Avril 1926

Việc ở Bắc-kinh

Ở Phụng-thiên có điện về Bắc-kinh như sau này: « Quân Phụng-thiên sẽ chiến-tranh cho tới thì thôi. Vì mọi 18 vị đường binh-quyền, các sở điện-báo điện thoại, công hỏa xa phải giao cho những người chắc chắn trong tay ».

Mọi việc ấy đã thông báo cho các ngoại-giao-đoàn biết.

Trường-học-Lương điểm quân lính vào Sắc-kinh, có các tổ-viện binh-vụ ngoại-quốc chứng kiến.

Viên chủ nhiệm ở báo công sản *Chinpao* bị bắn. Nhiều quân lính và các kẻ cướp bóc cũng bị bắn.

Việc ở Quảng châu

Các như điện-tín ở Quảng châu gửi đến sáng hôm qua, thì Ngô, xứ-trưởng Quảng-châu đã tổ chức nội-đồng trị sự. Tướng Đàm-diên-Khải, chánh bộ-trưởng chính-trị, đứng đầu về nước. Vì Sắc-tá tổ-Thành bị ốm, nên cử người ấy từ thay. Ngô từ chức làm cho thiên-hạ rất là ngạc nhiên, và các tổ chính trị rất là sợ hãi.

(Indopacifi)

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 27 Avril 1926

Việc nước Pháp

M. Painlevé có bức tổ cho các nhà làm báo biết cái thế-lệ trong việc cải-lương giảm bớt binh-dịch xuống hai năm. Ông có nói trước cuối năm nay nghị viện có ung chuẩn bản dự án về việc ấy, thì mới có thể thi-hành về hạn binh năm 1929 được.

Tại ban tài chính của thượng-nghị-viện M Péret có trình bày mọi lẽ về bản giao-kèo tạm thời của hai nước Pháp Anh ấn định cái vấn-đề hoàn-trái.

Việc ở Maroc

Ở Casablanca có tin rằng cái đại-bộ Biffelon tới bộ Hải-sự Pháp hồi 9 giờ sáng.

Các đại-biểu liên bộ-nghị nay. Về mỗi vấn đề quan-trọng, các đại-biểu Rifains lại bàn riêng với nhau.

Việc nước Anh

Trong khi M. Churchill, trình bày về sổ chi-thu, có nói rõ như bản giao-kèo tạm thời của nước Anh với nước Pháp, thì xem chừng mọi việc sau này điều đình với nhau cũng dễ-dàng. Và xem bản giao-kèo ấy, thì biết nước Pháp sẵn lòng hoãn các ngoại trái.

M. Churchill lại công bố rằng ngân khoản thu về năm mới rõ là một 14 triệu livres Số trái khoán tổng-cộng là 704 triệu 750 ngàn livres sterling, tuy vậy thì sản trong nước về năm nay nhiều hơn năm ngoái.

Việc nước Đức

Trong một bức thư phụ tạo vào bản giao-kèo Đức Nga, nước Đức có tỏ ý sẽ tán thành cuộc hòa. Khi nước Đức được vào hội vạn-quốc, thì nước ấy sẽ tuân ngôn tất cả các việc như hội nước Nga, và những khi nước Nga bị đề oan lí gây nên việc chiến-tranh thì nước Đức không dự vào các phương sách trừng-phạt nước ấy.

Việc nước Nhật bản

Nước Nhật đặt việc luyện học sinh về nghề binh. Nay mai sẽ giảm hạn binh dịch, và định hạn lục binh làm 18 tháng, và hạn các ngạch binh khác là 22 tháng. Từ năm 1927 sẽ thi-hành cái thể-lệ mới.

Vì mọi việc khó khăn ngày nay, nên quan thủ-tướng chưa muốn sửa đổi lớn nọ sao với.

Quan thượng-thư bộ hải-quân có nói vì ngài không có ý muốn tăng số thu, nhưng chỉ muốn chỉnh-đốn cho tàu ốc hơn mà thôi.

Việc nước Cao-ly chết ở Hán-thành ngày 25 Avril.

Việc nước Hoa-kỳ

Ở Texas gió bể đổ-bộ, 11 người và hàng mấy nghìn súc vật bị hại. Cả miền Houston đều bị ngập.

Số bông xuất-sang vẫn giảm đi.

(Indopacifi)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhờ ngài làm ơn chỉ bảo cho tôi việc sau này:

Ông huyện ở huyện tôi vẫn vẫn hiềm tôi về một việc bàn cỡ, cho nên đã tìm lắm cách mà trị tôi, nhưng không bề nào trị nổi, thì tây giở cứ thuỷ ra thoảng lại cho đòi tôi lên huyện, nhưng lần nào cũng đòi miệng thôi, chứ không có giấy má gì cả, chỉ [illegible] và cơm hàng thôi. Vậy ông ấy còn đòi như thế nữa mà tôi không đến nữa thì có được không? Muốn kêu thì kêu ở đâu nhờ ngài chỉ giáo cho, tôi được đội ơn lắm.

LỜI ĐÁP. — Quan huyện của ông mà dùng ông như thế là phạm vào điều 99 trong Hình luật. Bắt kỳ như sau này « Người chánh chức nào bị xét ra quả là những nhiễu nhân dân hay là nhận đơn kiện của dân mà xét xử không được cẩn thận thì bị phạt học từ 7 đồng đến 200 đồng ».

Vậy ông có thể làm đơn kể rõ tình đầu đuôi đệ lên quan Công lý tại tòa án Hanoi (M. le Procureur Général) để ngài xét xử.

Ph. h-L.

Tự do diễn đàn

Bàn về vấn-đề thi bằng Sơ học yếu lược

Từ khi nhà-nước mới lập ra kỳ thi Sơ-học yếu-lược. Phàm người trong nước ta, ai để quan-tâm đến hậu vận nước nhà là chẳng hoan-nghênh cái mỹ-ý đó. Chỉ ý Chánh phủ bảo hộ là chỉ mong sao cho dân ta chóng nơi đường tiến-hộ, mà cái bổ điện nhỉ là phải đem cái học phổ-thông trị-bá cho khắp đường cùng ngõ hẻm!

Bởi vậy cái giá-trị của cái bằng đó tuy rất là thấp-thỏi tầm thường, nhưng lại có tính là cái chứng-chỉ rất cần-yếu, rất quan-trọng, rất cần thiết mà mỗi người dân trong nước đều phải có, và sau này lại là bậc thang thứ nhất của những người lên lên các bậc trên. Nếu một mai khắp nước Nam Việt ta từ già chí trẻ, lớn nhỏ, ai nấy đều có cái bằng ấy làm sơ-sơ như một bức thành-lũy thần thì lo chi mà nước ta chẳng mở mày mở mặt được với thiên-hạ, và đem vai thì hành cùng các nước văn-minh trên thế giới nay.

Cái học-lực của những người có bằng đó thì lấy theo các chương-trình lớp Sơ đẳng, nghĩa là về phương diện quốc-văn đã biết viết thông đọc mạnh bạo lắm rồi, biết khoa học nhất khoa học khác, có đủ tư-cách làm một người dân hoàn-toàn cho nước về hậu lai này.

Như kỳ thi năm ngoái, kỳ-giả đã lấy con mắt mục quan sát, lấy lại mà ngắc ngứng thì nghiệm xét ra rằng, trong một trăm phần thì sinh-trúng tuyển, cũng phải năm ba không đã thực thì. ...

Vậy mong rằng các ngài giáo đi chốn trường thì bao giờ cũng nên lấy công-trình mà xuống phúc cho học-trò; mỗi học-niên của ba là độ ở nhà ngoài bắt các ngài đó lưu các ngài đừng hách quá, đừng nhẹ bệt quá về công đừng vì sự nể mà để đi qua. Kỳ giả đây cũng thuộc về ngạch giáo-giới chỉ vì việc công-ích mà phô diễn lời này không phải là các ngài đọc mà khuyên rằng nên làm, sẽ là những lời nước sau của kỳ giả đó mà thôi.

Ước ao rằng các ngài hoàng kim là thế thôi nhé và cầu nên bạc đâm toạc tờ giấy thì lắm nào các ngài cũng nên lưu tâm xa-lánh chớ đừng theo cái gương rất xấu-xa là thay đen đổi trắng của bọn thư-lại ấy. Phải giữ sao cho cái tiếng thanh-bạch của nhà giáo-dục, cái danh thơm-tho của nhà sư-phạm, cái giá-trị trang của nhà Giáo-học, cho được hoàn-toàn lưỡng-hảo!

Ước ao rằng các ngài nào đã được gội ân-hạnh cất đến một trường thì chỉ nên để tâm vào việc chăm thì thôi, chớ đừng nên phân-sự-hội mà tụ họp nhau lại chơi bời bù bạc mà bắt trường thân đem cuốt sáng, như thế thì tinh-thần lao mệt, hôm sau lấy sức đâu mà sắt hạch tinh tường và phân biệt hơn kém; thậm chí có khi hai mắt đen mèm, gặt gà gặt gưỡng trước mặt học-trò, thì cái mối bại rất to cho họ vậy.

Kỳ thi thứ nhất đã qua, kỳ thi thứ hai sắp tới, nên tôi nói thành thị đến chốn thôn quê, đâu đâu cũng nói đến thi, bàn đến thi, cái quang-cảnh thực là rộn-rực thay! nào-nhiệt thay! thiết là ở những Sơ-đẳng học-đường thì lại hiện ra cái về khác thường; nào thầy thì chăm chỉ sốt sắng ngày thật là làm hết nghĩa-vụ để đào-tạo lấy học trò xứng-thi, còn trò thì hễ sức gánh tài đoa trị, để mai kia bén hãng cho khỏi tải bút tải nghiên!!!

Những ngày thứ năm chủ-nhật thì thấy ở mỗi đường cái quan nhan nhản những học-trò, các trường, tốp này đi chụp ảnh, tốp kia đi mua giấy khai sinh. Các cậu nói truyện học-hành thi-cử rất là vui vẻ, nhưng lựa-trong cậu nào cũng mong sao cho khỏi tải bút tải nghiên!!!

Vậy phải kỳ-giả chỉ mong sao cái sắt-quả năm nay có bỉ hơn năm ngoái hội phần! mong lắm thay!!!!!

Thoại-phong, Ng-duy-Linh
(Giáo học Hưng-yên)

VĂN UYỂN

Gặp bạn văn chương

Nghìn dặm ra xôi bằng gặp bạn,
Duyên văn chẳng cũng ở trước thi sau.
Gặp nhau mới ngỏ vài câu chuyện,
Ý hợp nên thân lọ phải câu!

Ý hợp nên thân lọ phải sâu,
Cùng nhau trò-chuyện suốt đêm thâu.
Bắt bao ý tưởng cùng trao đổi,
Giờ giặt ra về lại nhớ nhau.

Ngày xuân gặp bạn

Gặp gỡ nhau đây chẳng hẹn kỳ,
Ngày xuân hội ngộ mối tình thi.
Câu thơ cũng hứng người ngâm vịnh,
Chén rượu đừng-tàm bạn cố-tri.
Thỏ thẻ trên cành oanh nói lia,
Phất-phơ trước cửa liễu xanh rì.
Còn giời còn đất còn non nước,
Cái hội trăng-gương nào có khi.

Khuyên bạn đừng chơi ả đào

Hay chi đan-điu lắm ca nhi,
Tấm của nghìn công có lợi gì!
Non nước ấy mong người trung-nghĩa,
Sao cho khỏi thẹn kiếp tu-mi!

Ngọc-bội, Trần-viết-Diêu

Luyện tập quốc-văn

Cái nghĩa ăn cơm uống nước

Ăn cơm uống nước là việc rất thường, trẻ con lên ba đã biết rồi, còn có cái gì cần nói mà phải nói đến.

Nhưng xét cho kỹ, nghĩ cho cùng, ở đời này, từ từ giờ, rộng từ bề, bề từ con ếch, học từ lẽ kim cho đến cái vũ hình như cái yên mến, cái mừng ở, cái thương xót, cái hăm mở v. v. cái gì cũng có nghĩa riêng: Giới sinh thành ra muôn vật sáng tạo ra cuộc đời, đó là cái nghĩa của ông giới; bề chứa đầy những nước, nước ấy chiếm chỗ xuống, sông chảy lớn, thông-thương khắp trong thiên-hạ, đối nay mai tới, đối sau cũng vậy, đó là cái nghĩa của cái bể; cho đến con kiến, cho đến lỗ kim, cho đến sự yên mến, mừng rỡ, thương mến hàm mở, v. v. tại sao mà có, có để làm gì? những câu trả lời tức là cái nghĩa riêng đấy.

Vậy sự ăn cơm uống nước cũng có cái nghĩa của nó:

Ai đã có mắt tinh đời là đã biết rằng: văn-nội thời nay khác thời xưa nước của mình ở là nước chung của toàn dân, chứ không phải của riêng một nhà ai cả. Cái tinh-thần chung của một nước tức là cái phần tinh-thần của mỗi nhà mình nhà mình, cái sung-sướng của một nước tức là cái phần sung-sướng của từng nhà mình. Người có anh-hưởng đến nhà, nhà có ảnh-hưởng đến nước, nói ngược lại, nước có ảnh hưởng đến nhà, nhà có ảnh-hưởng đến mình. Người có anh-hưởng đến mình, không cứ trẻ con, không cứ đàn bà, không cứ người ăn cơm nhà mình, không cứ đất bà.

Nước ta bây giờ đại hay khờ? cường không a dám cả quyết mà trả lời rằng: nước mình mà dân khờ nhỉ? Thế thì nước còn yếu mà dễ còn đó, đó là một điều mà đồng bào ấy lấm ngậm ngùi than thở. Tại sao đến thế? thiết tưởng lại nhiều có rất khác nhau, nhưng cái nguyên do thứ nhất là tại nhà ăn người không hiểu cái nghĩa ăn cơm uống nước mà thôi.

Thực ấy, vua, quan và dân khác nhau bởi cái chức phận chứ đối với nghĩa-vụ không có khác nhau chút nào, ông vua ông quan có cái nghĩa-vụ của ông vua, ông quan, thì người dân cũng có cái nghĩa-vụ của người dân, tuy lấy trí bậc sang hèn mà nói, hình như chia ra làm ba hạng, nhưng nghĩa vụ đối với nước cũng là một cả, cũng như ai cũng phải ăn cơm uống nước để mà sống, sống để mà làm người có ích một nước, làm người cùng một nước để mà giữ gìn cho nước; thế thì đã hiểu rằng có ăn cơm uống nước mới sống, lại chẳng nên biết rằng có làm bổn nghĩa-vụ đối với nước mới đáng là người đó?

Đó là một nghĩa nhưng ta hãy tạm để ra ngoài cái nghĩa khó hiểu khó nói, khó nhớ ấy, mà bàn ngay đến cái nghĩa dễ hiểu, dễ nói và dễ nhớ này.

Trong nước ta có từ dân, sĩ, nông, công, thương, hàng nào cũng phải ăn, phải uống, ngày nào cũng phải ăn phải uống, nhiều ra mỗ ngày ba, bốn, năm lần, ít ra mỗi ngày cũng hai lần, cơm ở đâu mà có có phải lấy ở đất nước ta không? nước ở đâu mà có, có phải mình ở sống nước ta không? chính phải rồi: vậy thì ăn một miếng cơm, uống một ngụm nước, sống làm sao người mà không nghĩ đến cái tinh-thần nước mình, chẳng nhẽ cho nước mình, trông cậy cho nước mình cho nước mình xuất-tiền được nhiều trang-thiết ngoại-hóa, tuần kiệt ana hồ tiền bộng, thiên cùng thán thiện nương, được là nước ta yên mà trở nên giàu mạnh, thì có phải không hẳn cái nghĩa ăn cơm uống nước không?

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Mong rằng đồng-bào ta ai cũng phải hiểu cái nghĩa ấy, cha bảo cho con, anh bảo cho em, chồng bảo cho vợ, trên bảo cho dưới, đi cùng ăn một mâm cơm thì cũng hiểu (hiểu đây là vân hồi vân thọ-hanh) cái nghĩa ăn cơm, cùng uống một ngụm nước thì cũng hiểu cái nghĩa nồng nước: Ăn cơm uống nước là việc rất tầm thường mà nó có cái nghĩa sâu xa như nó, nếu mình cứ ăn rồi uống hoài, không hiểu cái nghĩa của nó thì chẳng là uổng cơm uổng nước ư? Xin đừng như thế.

Trương-sơn, N. Đ. Tịnh.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ 25 độ
15 giờ 25 độ

Giá thóc gạo :

Gạo hạng nhất, một tạ		10 $ 20
— nhì,	—	9 70
— ba,	—	9 00
Thóc hạng nhất,		6 10
Bắp ngô		4 00

Giá bạc. — Kể từ ngày 29 Avril 1926, giá bạc ở kho Nhà nước định là 16 f 90

Thị giá quốc tế :

Ngày 27 Avril 1926

3 %,	hoàn dần	62 f. 00
3 ½ %,	hoàn dần	86 f. 95
4 %,	vĩnh viễn 1917	46 f. 55
4 %,	» 1918	15 f. 15
6 %,	» 1920	65 f. 35
5 %,	hoàn dần 1920	75 f. 00
4 %,	1925	90 f. 75

Ngày 28 Avril 1926

3 ½ %,	vĩnh viễn	47 f. 75
5 %,	1915-1916	57 f. 70

Quan Toàn quyền đi Ba-lát. — Nam lợi bản-báo đã nói trong số báo ngày hôm qua, đến tối mai 30 avril hồ 8 giờ quan Toàn quyền sẽ đi chuyến xe lửa riêng vào Nghệ để đi Đa-lát rồi vào Sa-gon.

Ngày hội Jeanne d'Arc. — Hiện nay tòa Đốc-lý đương bàn với nhà binh để ấn định chương-trình mọi cuộc vui trong ngày hội Jeanne d'Arc vào chủ-nhật 9 mai tới nơi này.

Vì chưng số tiền để chi vào hội lấy năm nay không được mấy, nên mọi cuộc vui đều chắc chước giảm cả, duy cuộc diễm binh lễ hôm ấy mất giới thì sẽ có.

Còn cuộc rước đèn tối thứ bảy 8 mai này thì nay hoãn lại đến tối thứ bảy 8 mai là hôm trước ngày hội Jeanne d'Arc.

Muốn bán lại một cái ô-tô kiểu Dodge, 24 mã-lực, 4-5 chỗ ngồi, máy khỏe, chạy rất tốt, giá 800$ Hỏi tại xưởng AVIAT.

5638.

HIỆU BÀO-CHẾ :

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở ĐÂY

8002

Thi bằng Sơ-học yếu lược. — Bản quán trông lên nhà lại rằng kỳ thi bằng Sơ-học yếu-lược (Certificat d'études élémentaires indigènes) ở Hanoi đến ngày thứ hai 3 Mai 1926 hồi 7 giờ rưỡi sáng thì bắt đầu mở.

Muốn cho các thí sinh khỏi lầm lẫn về các trường, thì bản quán lại nhắc lại rằng có những hội đồng sát hạch như sau này :

Khu phía bắc : thì lại trường Yên-phụ mở cho các trường sáng Hanoi thuộc về địa-hạt Bắc là trường Bờ sông trường Đường thành (rue de la Citadelle); trường phố Nhà thương Khách; trường phố Đồ-hữu Vị; trường Yên-phụ; trường Thực-hành ở phố Jambert các trường tư thục ở về bờ nhất và bờ nhị; các tư-do thí sinh ở về bờ nhất và bờ nhị.

Khu Trung ương : thì tại trường Brieux mở cho trường Brieux, trường phố Lò-đúc, các trường tư-thục ở về bờ 3 4 và 5, các tư-do thí-sinh ở về bờ 3 4 và 5.

Khu phía Nam : Thì tại trường Sinh-từ cho các trường Pháp-Việt thuộc về địa-hạt Nam (trường Sinh-từ, trường phố Jauréguiberry, phố Reinach, trường Bích-mai), trường Bảo-hộ và trường Nữ-lưu học-sinh An-nam, các trường tư-thục ở về bờ 6,7 và 8 cùng là các tư-do thí sinh ở địa hạt ấy.

Các thí sinh sẽ đến trình thẻ căn-cước dán ảnh của mình thì mới được vào buồng thi.

Một sở thanh-tra lao-động. — Quan Toàn-quyền vừa ký nghị định đặt ra một sở Thanh-tra Lao-động (Inspection du Travail) tại Bắc-kỳ.

Chức Thanh-tra Lao động sẽ do quan Thống sứ Bắc-kỳ bổ Chức trách quan Thanh-tra Lao động là khảo-sát các thể thức về lao động, đặt qui tắc cho việc Lao-động và nói tóm lại là khảo-sát mọi vấn-đề thuộc về cách thức dùng nhân công bản xứ và ngoại quốc về các việc nông, công, thương tại Bắc-kỳ, việc kiểm-soát công tác-lệ hiện thời cùng là điều tra mọi việc về sự tổ chức nhân công và việc Lao-động mà quan Thống-sứ sẽ ủy thác cho.

Về đường chuyên-môn thì sự kiểm soát các mỏ, các xưởng dệt lửa luôn luôn, các hầm đá và đường xe lửa, vẫn theo như các lệ luật riêng đang thi-hành bây giờ.

Về việc các phu mộ ta sang Tân-thế giới. — Vì cuộc điều tra của quan G'am-đốt việc chính trị và hành-chính Bắc-kỳ là M. Delamarre sang bên Nouvelle-Calédonie và Nouvelles Hébrides vừa rồi, nên mới đây quan Toàn quyền, để ý hợp cùng quan Thống-sứ, định lại các thể lệ tuyển mộ các thợ-thuyền Bắc-kỳ sang làm bên Úc-châu, cho họ được sung-sướng hơn trước. Hễ đã sơm ra kiểu hợp-đồng mới. Theo như hợp-đồng ấy thì từ rầy đồ ăn uống vẫn thợ thuyền được tươm-tất hơn, và chính đốn được mọi cách giữ gìn cho thợ-thuyền khỏi mắc phải bệnh sốt rét ngã nước, bắt người chủ phải nuôi-nấng trông coi con cái của các thợ thuyền và phải nuôi nấng trước thang cho các thợ thuyền trong khi ốm đau; khi nào các thợ thuyền đàn bà sinh-nở thì bắt người chủ phải cho nghỉ hẳn-hòi một tháng tính cả tương, đặt thể lệ cho thợ thuyền vay tiền và mở kho trữ ngân cho thợ thuyền để đánh tiền, các thể-thức về cách làm-lụng và nhà ở cũng tử-tế hơn trước. Sau nữa các sở coi việc lao-động và việc y-tế cho thợ thuyền cũng chỉnh-đốn lại hơn trước. Các lệ-luật cũ về nhân-công thì sẽ sửa đổi lại để cho thích-hợp với những phương-pháp thực-dân mới của nước Pháp. Sau nữa là cứ đến kỳ-hạn thì phái Toàn-quyền lại phải sang tận nơi để thăm-nom các thợ thuyền Đông-dương đi sang làm lụng bên Tân-thế-giới, như vậy là khỏi cho các thợ-thuyền vẫn có cái tình lên lạc với nơi quê cha đất tổ mình và vẫn ở dưới quyền bảo-trợ của xứ mình.

SỰ BÁO-THÙ CỦA MỘT NGƯỜI ĐÀN-BÀ

Mới sẩy ra chuyện một người đàn-bà, vì người đàn-ông ghét không lấy làm vợ, mà đến nỗi hại người đàn-ông khốn khổ kia phải tan nát của nhà, bắt vợ người ta dây dọa một cách rất tàn nhẫn. Lương-tâm người đàn-bà độc dữ lúc ấy ở đâu? Người đàn-ông không bằng lòng thì lấy người khác, đem tâm hại một người mà làm người ghét mình tức là vô ích. Thương hại cho người vợ vô tội tự nhiên phải chịu nhiều phen chìm nổi gian nguy, vì lòng độc ác ghen tức của quân vô loại mà phải chịu bao nhiêu nỗi đắng cay khổ sở. Ai thấy cảnh-ngộ người đàn-bà này mà chẳng bồi-hồi cảm động.

Muốn biết rõ đầu đuôi tấn bi-kịch này xin đến Cinéma Palace Hanoi.

3.008

VÌ ĐI XA MÀ BÁN

Một cái xe ô-tô «Renault», 6 mã-lực, 4 chỗ ngồi, kiểu mới, xe cũng còn mới, rất nhiều đồ phụ, đáng giá 2500$00, đèn, kính, đồng hồ, công-tơ ki-lô-mết.

Đặt giá 1.400$00. Hỏi tại M. Rouan, Résidence Tuyên-quang. 5.661

Tại hiệu BẢO CHẾ MONTÈS có bán :

CHLORATE DE POTASSE dùng làm phẩm.

L'ALUN de CHROME dùng để thuộc da.

ACIDE FLUORHYDRIQUE dùng để đúc thủy tinh.

CARBONATE D'AMMONIAQUE et VANILLINE dùng cho các hàng bánh và kẹo.

8001

Cuộc đánh số lấy để hiệp thợ sơn mới thành-phố. — Xin nhắc lại để ai nấy nhớ rằng cuộc đánh số Tombolar giúp xã Hauvine bên Pháp đến ngày thứ bảy tới mai, hồi 9 giờ sáng, sẽ mở tại phòng Hát đồng tòa thị-sảnh.

Tòa án Đại-hình. — Trong các việc sẽ đem ra xử tại tòa án Đại-hình khóa tháng Mai tới mai này, thì có việc án mạng xảy ra ở phố chợ Tỉnh cương nữa. Chắc độc giả còn nhớ rằng chính tên tuổi phẩm về việc này thì đã chết rồi còn hai đứa đồng đảng nó hiện vẫn giam ở trong hòn-lò, thế nào cũng phải đem ra xét xử.

Chức lục-sự tại tòa án Tây. — Điều thứ năm nghị-định ngày 20 juin 1921 đặt ra ngạch tham-biện lục-sự tại các tòa án Đông-dương do nghị-định ngày 2 mai 1922 sửa đổi lại thì nay bắt đi và đổi lại như sau này :

Điều thứ 5 — Ít ra phải 21 tuổi thì mới có thể được bổ làm tham-biện lục-sự ngạch tư-pháp Đông-dương (Commis greffier du service judiciaire de l'Indochine)

Những người có bằng tú-tài tây, bằng brevet supérieur, brevet élémentaire, bằng tốt-nghiệp trường Pháp-chính sở (école de droit et d'administration) bằng tốt-nghiệp trường Cao-học Đông pháp tăng cấp bằng tiếng Đại Pháp Việt (certificat d'études primaires supérieures franco-annamites) hay là bằng cao-đẳng tiểu-học tây (BEPS) mà có thi đỗ lục-sự thì được bổ làm-biện lục-sự tập sự (commis greffiers stagiaires)

N. B. Những người vào hạng sau này mà có thi đỗ kỳ thi nói trên đây, thì cũng có thể được bổ tham biện lục-sự :

Là những người chứng có một thời văn bằng trong các thứ bằng kể trên đây, nhưng có bằng tốt-nghiệp về luật khoa do một trường Luật sắp cho (certificat de capacité en droit délivré par une Faculté de droit), hay là một tờ cấp một phòng kỹ-nghệ của các luật-sư, hay các quản-lý viên khế ở bên Pháp hoặc ở thuộc-địa nhận thực mình là thư ký thời hạn, hay thư ký mình của luật sư hay thư ký thừa ấn quản-lý viên-khế, hoặc là một tờ giấy nhận thực của một viên lục-sự tòa án Sơ thẩm có chữ quan Biện-lý nhận thực rằng đã làm chức tham-biện phụ tá có ít nhất là ra được 2 năm ở trong một phòng lục-sự ;

Là những hạng tập sự quan (sous-officier) đã ra để làm chức tham-biện lục-sự tại tòa án hình được 2 năm.

ĐÃ XUẤT BẢN RỒI :

QUYỂN THỨ **NHẤT**, QUYỂN THỨ **NHÌ** VÀ QUYỂN THỨ **BA** VÀ THỨ **TƯ**

«NHỮNG KẺ KHỐN NẠN»

(LES MISÉRABLES)

Soạn giả : **Victor Hugo**

Dịch-giả : **Nguyễn-văn-Vinh**

VĂN PHÁP VÀ VĂN QUỐC-NGỮ ĐỐI NHAU

GIÁ BÁN : Quyển thứ nhất, mỗi quyển. . . . . 0 $ 50
— *nhì,* — . . . . 0 . 45
— *ba và tư,* — . . . . 0 . 35
Tiền cước gửi Recommandé mỗi quyển . . . . 0 . 20

Quyển thứ ba và thứ tư đóng nhập một.

Trang-Bắc Học Hiệu. — «Trung Bắc Học-Hiệu» có lời bố cáo rằng trường học-hiệu mới mở ở một nhà tây ở phố nhà thờ (rue Lamblot) số 22 trước đền Phủ-doãn, chứ không mở trường ở nhà nào khác nữa là phải nhận nhầm đó. Và nhân tiện xin bố cáo để các nhà có con em cho học hiệt rằng học-hiệu chỉ học phải đóng một tờ giấy khai sinh và chỉ nhận tại phòng giấy học-hiệu buổi sáng từ 7 giờ 30 đến 8 giờ 30 và chiều từ 2 giờ đến 3 giờ thôi. Các trò con đến một mình không có người nhà hoặc không có giấy xin thì nhà trường không nhận.

Quyển thứ ba và quyển thứ tư đã xuất bản rồi. — Quyển xã hội tiểu thuyết «*Những kẻ khốn nạn*», quyển thứ ba và quyển thứ tư, hai quyển đóng hợp một, (Les Misérables — Livres 3ème et 4ème) đã xuất bản rồi. Giá bán 0 $ 35. Ở các tỉnh gửi mua, xin đính thêm tiền cước gửi Recommandé 0 $ 20.

Ngạch thương-chính. — Cái biến 11 phụ thuộc vào nghị-định ngày 3 avril 1907 sửa đổi lại ngạch Annam trong các sở Thương-chính thì nay đổi lại như sau này :

Chef de section indigène.	1.540 $ 5
Préposé indigène :	
Hạng nhất	1.320 »
» nhì.	1.210 »
» ba	1.035 »
Préposé auxiliaire indigène.	
Hạng nhất	840 »
» nhì.	645 »
Préposé mécanicien principal indigène	1.540 »
Préposé mécanicien indigène :	
Hạng nhất	1.320 »
» nhì	1.210 »
» ba	1.035 »
Préposé mécanicien auxiliaire indigène :	
Hạng nhất	840 »
» nhì	645 »
Préposé pilote principal indigène	1.540 »
Préposé pilote indigène :	
Hạng nhất	1.320 »
» nhì	1.210 »
» ba	1.035 »
Préposé pilote auxiliaire indigène :	
Hạng nhất	840 »
» nhì	645 »

Nhà chớp-ảnh hàng Quạt Hanoi

CHƯƠNG-TRÌNH

Từ thứ bảy 24 Avril đến thứ năm 30 Avril 1926

Thời sự Eclair

VỈ TÌNH ĐI ĂN TRỘM

Hài-kịch chia làm bốn phần

MẮC BẪY

Hài-kịch chia làm hai phần

Thứ năm và chủ nhật có buổi ban ngày giảm giá

3.009

Hoa Đào Trước Gió

(NẠN-TRUNG THỊNH SỐ-LANG)

(Nghiên-hiệp tiểu-thuyết)

Sách dày non 300 trang. Giá bán 0 $ 65
Cước phí 0 $ 20. Mua buôn trừ 15 phần
Thư và Mandat xin gửi cho :
M. BÙI-LOÀN-HỌC
Trung-Bắc Tân-Văn, Hanoi.
5.558

Một chuyện mua vàng giả. — Có một bà lão tên là T. Ba thị-Cảnh ở chùa Lạc-phố, làng Chung-ky, huyện Chương-giang (Hải-dương) vừa bị bắt về chuyện vàng giả.

Nguyên bà lão này có đem một thỏi vàng đến mấy nhà giàu bán, nói rằng mới đào được vàng có rất nhiều, nếu ai bằng lòng mua thì bán lại cho giá rẻ lắm. Có hai người thuộc mua là Mạc Phan-thị-Trường ở số 105, phố hàng Bạc và Mạc Ng-tử-Tá, hai bà chàng mua 800 đồng giơ bà lão này đem về nhà lấy vàng, tỉ số cho mỗi bà về mất tấm hơi, hai người mua mới phát ra kiện là lão dân. Mọi giá đi lửa đã phải bắt giam để xét hỏi.

Ai-tín. — Bản quán được tin buồn rằng cụ bà Trần-thị-Hợp tức là bậc Tổng-nguyên bên hàng chiếu ở phố Mới, số 12 là thế ngày hôm nay. Bên sáng sớm ngày mai là 30 Avril 1926, sẽ cất đám ra tang tại làng Tây-mỗ, Hà-đông. Bản-quán có lời kính viếng cụ và chia buồn với quý quyến.

Một đám chay ở đền Ngọc-sơn. — Nguyên hồi tháng trước đây một người con gái tên là Thảo ở Kiến-an lên chơi Hanoi, không biết vì rắi ro làm sao mà bị biệt mạng ở hồ Hoàn-kiếm bèn đền Ngọc-sơn là việc đã đăng trong mục tin tức báo trước, thì nay thân-phụ người con gái ấy là M. Ng-hội-Can có thiết đàn làm chay tại đền Đèm ấy chỉ ông niệm mà thôi chứ không có cúng đồ gì cả.

Ngạch thừa-phái. — M. Lê-đình-Vinh, thừa-phái hạng tư ở Bắc-giang và M. Phan-trọng-Tuấn, thừa phái hạng ba ở Quỳnh-nhai (Lai châu), nay được đổi lẫn cho nhau.

Ngạch cảnh-sát. — Ông Lê-văn-Quế, cựu binh, nay được bổ làm lính cảnh-sát ở Phú yên, niên hạng 120 đồng.

Lại một cô chiêu nữa đi đâu mất. — Cô Ng-thị-Tích 22 tuổi làm nhà bán ở số 22 đường trước cửa Nhà thờ có đơn trình rằng cô em là cô Ng-thị Mỹ, 15 tuổi, quán ở Sài-thị (Hưng-yên), lên chơi Hanoi, rồi không biết đi đâu mất. Sở cẩm đã cho làm biên-bản về việc này.

Tàu bằng vậy máy ô tô. — Cái bằng vậy máy ô tô số 3296, ngày 31 janvier 1924 cấp cho Ng-văn-Vỹ hiện làm việc cho hiệu vận tải Trần-bi-Qui ở Việt-trì (Phú-thọ) thì nay thu về.

TRƯỜNG
TRƯƠNG-MINH-SANH
HANOI

Trường Trương-Minh-Sanh Phố hàng Vôi, có dạy học về ban thương-mại, ban công-chính, ban thư-ký các thứ, các công sở. Nhà trường mới mở thêm hai lớp, để dạy học-trò thi vào trường Bảo-hộ hay là trường Sư-phạm. Ai muốn học, gửi đơn đến Phố hàng Vôi đàng sau máy-đèn, số 22-24 mà xin.

Nhà trường lâu nay đã có nhiều kết-quả hay, ai ai cũng biết tiếng. 3.054

Số 90

Nam-Tông Phi-Long

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC dịch thuật

Dương-kế-nghiệp mừng thầm, khi vào trong trướng, bảo bọn *Vương-qui* rằng :

— Mấy mươi vạn quân *Chu* kia, ta chẳng cần chẳng bao lâu ta thì bị ngay ta kiềm-chế.

Các tướng đều hỏi :

— Chẳng hay lệnh-công tính thế nào mà biết được như vậy ?

Dương kế nghiệp nói :

— Làm tướng mà không biết địa-thế thì còn sống sao được.

Cho tướng nghe nói, vẫn có ý chưa tin. Bấy giờ là sơ-tuần tháng tám, mưa thu luôn trong mấy ngày, *Dương-kế-nghiệp* sai người sẩn-soạn thuyền-bè và kiểm điểm các đồ thủy-vụ.

Dương diên-chiêu lại cho rằng :

— Nay ta giao-chiến ở trên lục-địa thì cần chi phải dùng đến thuyền-bè.

Dương-kế-nghiệp nói :

— Con chưa biết đó. Trong binh-pháp có nói rằng : «Đem quân vào nơi hiểm-địa mà phạm đến thiên-thời, đó là một lẽ rất thua. Hiện nay mưa thu luôn trong mấy ngày, nước sông *Phàn-thủy* tất phải lên to. Ta sai người ngăn đắp ở các cửa sông, đợi khi nước to, bấy giờ sẽ do chỗn cao mà khơi cho chảy xuống thì mấy vạn quân *Chu* đóng ở bãi *Phàn thủy* ngoài kia sẽ phải hóa làm loài cá vậy.

Bọn *Dương diên chiêu* đều vỗ tay mà than rằng :

— Cái mưu thần diệu của thầy-phụ như thế thì quân giặc không thể nào mà lường cho được!

Lại nói quân-thám-mã *Chu* trong mấy ngày hôm ấy bị mưa thu luôn mãi, các trại quân cỏ nào cũng ẩm thấp. *Triệu-khuông-dận* thấy vậy, vào nói với *Chu-chân* rằng :

— Nay đại-binh nhà ta đóng đây tại *Phàn thủy* ngoài này, đến thế rất thấp, mà trông về phía trước mặt thì thế nước ở *Long-xuyên*, ngày càng đổ dồn lên to. Trong mấy hôm nay, trời lại mưa thu luôn mãi, giữ-sức quân *Dương kế-nghiệp* biết mình thế nước mà dùng thủy-công thì ta lấy chi mà chống-cự lại cho được!

Chu-chân nói :

— Ta cũng lấy thế lấy làm lo-ngại lắm, nhưng chưa tìm được mưu-kế gì.

Nói xong, liền gọi *Vương-phác* vào để thương-nghị mưu-kế. *Vương-phác* nói :

— Kẻ nọ-tuổi đêm xem thiên-tượng, thấy vết khí ở về phía quân trại ta, e có điều bất-lợi chăng, vậy bộ-hạ nên mau mau tiến lên đánh rút quân may ra còn có thể tránh khỏi được tai-vạ.

Nói chưa dứt lời thì bỗng nghe phía ngoài quân-trại đã có tiếng ầm-ầm như sấm động rất lớn, ào-ào trống vang một giờ rồi, không biết nhân nhiên mà thế cho cùng. Đại-tướ của *Chu chân* đóng, cũng bị nàng nỗ mà đổ tứ tung. Nước ngập lên đến ngoài.

May nhờ có *Triệu-khuông dận* sớm được *Chu-chân* cử lên làm chức Tiền-quan đốc thủy-binh, cùng đóng chiếc thuyền thám quân tiền đạo. *Dương-kế-nghiệp* trông thấy *Chu-chân* ở trên bộ, tức thì sẵng bộ thuyền lên bộ, phóng ngựa đuổi theo.

Triệu khuông-dận thấy hắn sắp gần, mau giáo thúc ngựa, vung *Dương-kế-nghiệp* giao-chiến. Hai bên giao-chiến mới được mấy hợp thì có *Vương qui* cưỡi ngựa tới nơi, may sao bắt gặp bọn *Trịnh-dn*, *Cao hoài-đức* và *Bá ngọn khanh* đang vừa kéo đến, mới bỏ về cho *Chu chân* chạy trước.

Triệu khuông dận giao chiến trong hồi lâu, tự biết sức mình không thể đánh nổi *Dương kế-nghiệp*, mới quay ngựa bỏ chạy, nhưng *Dương-kế-nghiệp* lấy không chịu thôi, tức thì thúc ngựa đuổi theo.

Triệu khuông dận chạy qua cánh rừng *Long-nguân*. Có ẩy-dương trong bọn ấy thành ra có người lấy ngựa bỉ ra xuống đây. *Dương kế nghiệp* đuổi gần tới nơi, giơ cao ngọn đao, gạt ra một đường chém xuống.

Lại nói quân-tướng của tướng bộ-hạ *Chu-chân* thì chạy hàng mấy mươi dặm, rồi mới họ-trại. Trong đó tì lên nữa thì *Triệu-khuông-dận* và *Trịnh-dn* cũng đem quân tới nơi. Các quan vẫn về triều thảo cũng đến đều họp.

Chu-chân thấy tên hai mặt nhiều quân mã vẫn thế không biết đường nào, mới bảo các tướng rằng :

— Trong mấy hôm trước đã có thần-nhân báo cáo việc này cho ta biết, nhưng ta không được hiểu rõ, ai ngờ ngày nay thật đã ứng nghiệm rành rành.

Vương-phác nói :

— Số trời đã định, cũng không thể tránh được. Vả thắng bại chẳng qua cũng là việc thường, xin bộ-hạ chớ nên nghĩ ngợi cho lắm.

Chu-chân nói :

— Ta đợi cho trời tạnh ráo, bấy giờ sẽ cùng *Dương-kế-nghiệp* quyết-chiến một trận, cho hả cái tiếng căm-tức của ta.

Triệu khuông dận nói :

— Quân-sĩ tổn hại mất quá nửa. Vả nay lương thực lại thiếu, nếu bộ ba đánh nữa thì e không lợi, chi bằng ta hãy rút quân về *Biện-kinh* rồi lần khác sẽ hay. Ta bắt *Lưu-sùng*, khác nào như bắt con cá trong vũ, còn trốn đường nào cho thoát.

Chu chân nghe lời, liền thi truyền lệnh rút quân. Các trại quân được lệnh, ai nấy đều hớn hở vui mừng. *Dương nguyên-phác* vào nói với *Chu-chân* rằng :

— Việc quân tiến để mà thì khó, nay *Dương kế nghiệp* cùng *Lưu sùng* hai bên thanh-thế tương-tựa lẫn nhau. Nếu ta rút quân thì chúng đuổi theo, giữ sao cho khỏi tổn-hại. Vậy ngày nay bộ-hạ nên cùng toàn tiền-quân đi trước, còn đại-binh ta hãy rút dần theo sau thế để phòng có quân gì đuổi theo.

(Còn nữa)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ ĐEO TAY BỌC VÀNG

Máy mỏ neo, 15 chân-kính

Mặt và kim có chất dạ-quang

BẢO-HÀNH 20 NĂM

Giá .... 11$50

Bán tại hiệu:

A. PERROUD (Nhà xanh)

... Phố Paul-Bert, — HANOI

3041

TRÀ VINH-MẬU

Bản-hiệu khai-trương ở *Quảng-đông* bên *Tàu*, đã mấy mươi năm nay, có mở xưởng chế-tạo ở *Vũ-di-sơn*, chọn các thứ trà đầu-xuân thượng-hảo-hạng tại trên ngọn núi cao như liên-tâm, ô-long và thủy tiên, vân vân, dùng cách hóa-học điều chế, xa gần ai cũng biết tiếng.

Mới đây lại phát-minh một thứ trà liên-tâm nhỏ cánh, gọi là «SONG HỈ CHÍNH THÁI DANH-TRÀ» cũng được nhiều quí khách hoan-nghênh. Nay xin đem những dấu riêng của trà VINH-MẬU đăng báo, để quí-khách thưởng trà không đến nỗi mua lầm.

Các chi-điếm bán trà VINH-MẬU:
- Nam-định: phố Khách, số 144.
- Hà-nội: phố Hàng-ngang, số 25.
- Hải-dương: phố Khách, số 14.

3028 *Vinh-Mậu trà hiệu cẩn bạch.*

Mấy điều khuyên về cách đề-phòng bệnh đau mắt

Quan Bác-Sỹ CASAUX, hiện bây giờ làm giám-đốc **Nhà thương chữa mắt ở Hanoi**, *khi có đại hội đồng bàn về các chứng bệnh xứ nóng tại Saigon năm 1913, đã nói rằng xứ Đông-dương là một xứ nhiều người lòa thứ nhất.*

Quan Bác-Sỹ ấy lại nói rằng phần nhiều những mục-tật ấy cũng chỉ tại các chứng đau mắt thường mà sinh ra, nếu sớm biết chữa thì không đến nỗi nào.

Mà bệnh đau mắt lại là một bệnh người Annam mắc phải không biết bao nhiêu mà kể.

Vì thế cho nên phải tìm phương ngăn-ngừa bệnh ấy, và khi mới đỏ mắt, có nhử mắt, đã phải chữa ngay; phải có một thứ thuốc đau mắt rất kiến hiệu là vì lẽ ấy.

Bản-hiệu đã đến tận quan danh sư, mới nói đến trên kia xin một cái đơn để chế ra một vị thuốc đã rẻ tiền mà lại kiến hiệu mà tra vào mắt không đau. Thuốc chế theo đơn ấy chính là thuốc.

COLLYRE JAUNE

selon formule du Docteur CASAUX

Hiệu bào chế CHASSAGNE

Lafon và Lacaze

có bằng bào-chế đệ nhất hạng tại Đại-học-đường Paris. kế-nghiệp

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Trung Bắc kỳ Lâm-sản Công-ty

(Rừng Bảo-đài, Rừng Phố-vị, Rừng Hạ-cương)

Chính sở tại Hanoi, 63, Phố hàng Bông

ĐIỆN-THOẠI số 150

CỦI, THAN,

GỖ LIM XANH HẠ-CƯƠNG, tốt có tiếng, cả cây từ 7 tấc trở lên để làm cột nhà.

RỪNG, NỨA và các thứ lâm-sản nước Nam.

Có xưởng tại Đáp-cầu, Yên-viên, Đồ-xá

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài duyệt báo biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các liệt-quí ông nào mua thì gửi tiền cho; hễ không có tiền gửi theo giấy mua thì bản-quán không trả lời. — Mua báo thì tính từ ... mồng một tháng tây trở đi cho đến ...

Cô bát Lucienne Delahaye, nhà hát Alhambra có nói: « Mỗi người có tánh ưa chuộng riêng. Tánh tôi thì ưa xà-bông Cadum lắm, từ ngày tôi rõ đặng rằng xà-bông ấy thiệt quả là xà-bông để rửa cho tốt mịnh da mặt. » Xà-bông Cadum giữ-gìn da thịt mạnh giỏi luôn luôn và làm cho nước da tốt tươi mịnh màng tự nhiên hoài.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Cuộc đua ngựa. — Đến ngày chủ nhật 9 mai tại Haiphong sẽ có cuộc đua ngựa là lần thứ mười một.

Lời cảm ơn. — Chúng tôi xin có lời khắp-cốt minh-tâm cám tạ các cụ, các ông, các bà và các thân bằng cố hữu đã tỏ tình thân-ái gửi giấy chia buồn, đi đưa đám và cho đồ phúng viếng thân phụ chúng tôi ngày 26 Avril 1926 vừa rồi.

Trong khi tang-gia bối rối có nhiều điều sơ suất xin các cụ, các ông, các bà lượng xá đi cho.

Cô tử: Trần-văn Vinh

Kế toán tại công-ty Standard Oil of New York Haphong.

đồng gia quyến bái tạ.

SƠN-TÂY

Hạng nào cũng biết ăn tiền. — Từ khi tỉnh-lỵ Sơn-tây đặt thành xã (commune) thì việc đánh thuế chợ Nghệ lại bắt đầu thi-hành, việc ấy giao cho hội-đồng hộ-biên quản-trị. Bọn đi bán vé chợ nhờ được dịp ấy giở ngay thói tham ô ra, là bán vé lậu lấy tiền chia nhau. Phiên chợ kia, nhờ được viên Thú-y bắt được phó-hộ biên và chánh hội-trưởng bán vé lậu, thì một lúc có ông cầm đến dẫn cả đôi vào nhà pha.

Việc này hẳn phải có người đứng đầu khởi xướng, mà kẻ tùy tòng phải đông. Việc không thể một hai người làm được, mối lợi to ấy một hai người không có thể ăn riêng.

Phụng-Sơn lai cảo

VIỆT-TRÌ

Một cái xác chết trôi. — Ngày 24 vừa rồi, người ta thấy một cái xác một người đàn ông chừng 40 tuổi trôi ở sông Bờ, xem chừng chết đã lâu, nên thầy thuốc không thể khám rõ được trong mình có thương tích gì không. Cứ như ngón chân và ngón tay người ấy thấy rụng mất ít nhiều, thì người ta đoán rằng có lẽ người ấy là người có bệnh phong. Khám xét xong, thì đã cho mai táng, nhưng hiện vẫn không biết tên tuổi quê quán người ấy thế nào.

KHOÁI-CHÂU (Hưng-yên)

Một đám cướp ở làng Sài-thị. — Đêm hôm mồng bảy tháng ba ta hồi 12 giờ đêm, nhà một người tên là Phạm ngọc Xứ có một toán cướp sấn vào đánh hồng đồ choang, phá cổng gỗ gãy then, rồi vào trong nhà đập đánh ỳ ầm, chủ nhà thấy vậy, chạy nhào ra sân, thì chúng đã đến rồi, nắm lấy sự-chủ mà đánh. Sự chủ kêu lên thì người con giai vội vàng chạy ra, chúng lại đánh cũng khá đau. Sau chúng chia làm 2 toán, một toán vào trong nhà, vơ lấy quần áo và đồ vật nhiều lắm, còn một toán chạy ra ngoài vườn bắt lợn. Thừa cơ sự-chủ chạy được kêu lên, lúc chúng kéo ra chạy ầm ầm lợn kêu ỷ éc, thế mà dân làng không có ai pha cứu cả. Lạ thật.

T. lai cảo

PHỦ LÝ

Đâm nhau. — Đêm hôm chủ nhật vừa rồi, một tên bồi cầm dao chém một người sếp phơ ở ngay trước cửa nhà quan Phó-sứ. Nguyên do việc đó như sau này:

Mấy hôm về trước, tên Kha bồi ở nhà cóe, nhân nhà có giỗ, mời các anh em bạn bồi bếp đến đánh chén. Tên Nguyễn làm sếp-phơ sở Lục-lộ, cũng đến dự tiệc, song lại chậm chân đến sau, mà không chào các bạn ngồi đấy, vì thế mà tên Bảy bồi nhà Phó-đoan, bắt lỗi, đôi bên cãi nhau, rồi thành ra hiềm-khích nhau. Tối chủ nhật hai đứa gặp nhau ở nhà hát đã sinh sự chực đánh nhau, nhưng lại có người can, nên đôi bên không đến nỗi xô xát. Một lát tên Bảy về nhà thay quần áo, dắt dao lưng, đi để tên Kha, đón đường để đánh tên Nguyễn khi tan hát, tên Nguyễn ở nhà hát về đến quãng đường trước dinh quan phó, thì thấy tên Kha và tên Bảy chạy sấn đến, tên Kha giơ tay tát vào mặt tên Nguyễn, rồi tên Bảy rút dao ra chém, tên Nguyễn phải ba nhát dao chém, hai nhát ở vai và một nhát ở cánh tay. Hiện đã đưa đi nhà thương bưng bó thuốc. Còn việc này thì tòa án đang xét.

Tin Nam-kỳ

SAIGON

Ông Bùi-quang-Chiêu đối với cái phong-trào học-sinh bãi khóa

Vì gần đây có cái phong-trào học-sinh bãi khóa rất là náo nhiệt. Nhiều nhà trí-thức muốn được biết cái ý-kiến ông Bùi đối với cái phong-trào ấy như thế nào, thì ông đã tỏ ra là ông muốn giữ một cái chủ-nghĩa hòa bình, không muốn cho thiếu niên làm những việc náo động như thế. Nay xin lược thuật mấy lời của ông đã tỏ bày với mấy ông làm báo trong khi đến hỏi ý kiến ông để độc giả rõ:

«..... Xưa nay người ta thường cho dân tộc Việt-Nam không có trí đoàn-thể, không biết thương nhau, không biết bênh vực nhau dẫu người ta làm nhục toàn thể quốc-dân mà cũng không dám giận. Tôi về đến Saigon mấy tuần nay tôi dòm thấy anh em đồng-bào biết đồng tâm hiệp lực tôi mừng hết sức. Mà tôi nghe bọn thiếu niên và thanh-niên gặp việc oan ức dám liều, thấy đè ép chế dòm bên nài, thì tôi lại càng mừng nhiều hơn nữa, bởi vì cái cử chỉ ấy là cử chỉ của người có nghị lực, cương đởm, mà quốc dân ta còn trẻ tuổi mà đã có nghị lực có cương dũng thì mới có thể đứng với thời đại cạnh tranh này được. Tuy vậy mà theo ý tôi, thì cái nghị-lực cương dũng ấy không nên dùng mà bạo động bởi vì mình đã chắc cái công-lý với chân-lý ở về bên mình thì còn toan bạo động làm chi. »

« Sự học-sinh bãi khóa, ấy cũng là một sự bạo-động. Về sự bãi công là một môn lợi khí của bọn dân lao-động. Bọn dân lao-động, nếu có việc cãi can ức, bãi công thì thiệt hại cho nhà tư bản nhiều, bởi vậy nhà tư-bản họ sợ lắm. Còn học trò bãi khóa, nếu không học nữa thì Nhà-nước đóng cửa trường, rồi mấy Giáo-sư ở nhà nghỉ mà cũng lĩnh lương đủ, có thiệt hại gì cho họ đâu, thiệt hại là thiệt hại mình, vì mình không chịu học thì đường học thức của mình lỡ dở. Mình muốn bình đẳng thì phải đồng đẳng, mà muốn đồng đẳng thì phải đồng tài, nếu mình không chịu học thì làm sao mà đồng tài với người ta, hễ không đồng tài thì không đồng đẳng, rồi làm sao mà bình đẳng được. Huống chi quốc dân ta muốn tấn-hóa thì trước hết cần phải lo mở mang học thức.

Năm trước ông Maurice Long làm Toàn-quyền, ngài muốn chấn-chỉnh nền giáo-dục lại, đặng nhắc trình độ của dân Việt-nam lên cho cao, ngài mới vậy ông Joubin là đệ nhị ông-trưởng đại-học-viện của Pháp quốc qua bên này mà giúp sức với ngài. Rủi thay! ông Maurice Long mất lộc giữa đường, làm cho ông Joubin bơ vơ....

Nay chúng ta may mắn có ông Alexandre Varenne là lãnh-tụ đảng xã-hội cầm quyền Tổng-thống Đông Pháp, lại có thêm ông Thalamas cũng là người có danh trong xã-hội đảng cầm quyền giáo-dục Tổng-trưởng nữa. Bọn tư-bản bên Pháp cuốc vẫn nghịch với xã-hội đảng lắm, ngày trước ông Thalamas diễn-thuyết tại trường Đại-học Paris thì họ công kích ông rất kịch-liệt; khi ông đắc lệnh sai qua Đông-pháp mà cầm quyền giáo-dục Tổng-trưởng thì họ lại công kích nữa. Trong cuộc giáo-dục chúng ta có được một người chủ nhiệm thuộc đảng xã-hội lại hiệp ý với quan Toàn-quyền, thế thì chúng ta chắc trí thức của quốc-dân ta ắt mau mở mang lắm. Vậy theo ý tôi thì các học sinh Việt-Nam buổi này nên giữ gìn bình tĩnh đặng cho ông Thalamas thong thả mà chước lượng rồi chế sửa chương trình và lập thêm trường học cho chúng ta, chớ nên bạo động thì tôi e cho bọn nghịch của ông là các nhà tư bản họ thừa dịp ấy mà đổ lỗi cho ông, họ nói tại ông xui bọn sinh phiến loạn thì ông không làm việc chi được rồi hại cho đường tấn hóa của dân ta biết chừng nào. Mấy ông là nhà soạn báo nên chỉ chỗ hại ấy cho học sinh hiểu.. »

Lại ở trong buổi nhóm họp của hội Nhân quyền và dân-quyền (Ligue des Droits de l'homme et du Citoyen) các hội viên có hỏi ý kiến ông Bùi-quang-Chiêu về việc lộn xộn xảy ra ở các học đường mà nhất là tại trường Chasseloup-Laubat, nghe nói ông có đến tại trường đặng coi vậy, thì ông Bùi đáp rằng ... tôi đã nhận tôi là anh cả, nên bổn phận tôi phải đến tận nơi trước là coi cho biết thực thế nào, sau về vì em út ... tâm đèn sách, vì thiếu niên là vận mạng tương lai của nước nhà của chúng ta, nên cần phải học, học giỏi ngày sau mới có thể giúp nước được, huống chi việc lộn xộn của các học sinh rất có phương hại đến bước đường tiến hóa của chúng tôi. Khi tôi đến nơi ra mắt ông Đốc-học tỏ cái ý kiến của tôi thì ông cám ơn tôi có lòng tốt muốn giúp ông, song mọi việc ông điều đình cũng đã xong, khỏi phải nhọc lòng đến tôi. Đoạn tôi có tiếp rằng sự tâm của tôi không muốn cho học sinh can dự đến quốc sự, một là làm lỡ vỡ việc của chúng tôi, hai là làm trở ngại bước đường tiến hóa của trẻ em, nên trong một bức thơ tôi gửi cho các em trẻ cũng lấy điều hơn lẽ thiệt mà khuyên lo việc ăn học.

Dépuratif Ribal

Thuốc tẩy huyết và tiêu độc

Thuốc này rất hiệu, rất có tiếng, nên thành ra một thứ thuốc rất quý. Dùng trị bệnh ngoài da rất hiệu.

Giá tiền: **1$30**

Pommade Ribal

Làm cho đỡ đau, trừ trùng-độc, làm cho lên da, dùng để trị các bệnh lở, và các bệnh ngoài da. Thuốc ấy dùng phụ vào với thuốc Dépuratif Ribal.

Giá tiền: **0$80**

BÁN TẠI HIỆU BÀO-CHẾ

L. BLANC

31, phố Paul-Bert, Hanoi

3803

KÝ TÊN KHÔNG RÕ

Bản-quán xin các ngài mua báo khi có việc gì viết thư đòi hỏi bản-quán, thì cho biết cái số in ở tờ giấy gói báo, hoặc là gửi cho bản-quán cái giấy quấn ấy, để cho người làm dễ tìm kiếm. Kẻo các ngài thường hay ký tên vắn tắt, hoặc thảo quá, không sao đọc được, thành ra nhiều khi bản-quán không biết ai mà trả lời.

Cuộc thi thơ

[illegible]

MMMDCCCII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long
Chung-đỉnh còn ghi chốn miếu rồng,
Hồ báo non tây triều hướng ngọ,
Rắn rồng bể bắc quấn thành đông.
Gặp thời Ấn Á đua tranh chí,
Học chữ Chu, Trình tạc để lòng.
Cây ngọc lá vàng còn mãi mãi,
Kinh-kỳ chính thực đất vua phong.

Nguyễn-thị-Xuân, Phúc-yên

MMMDCCCIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Cửa Khổng là đây đạo thành-công,
Bát-ngát hương thơm trong miếu vũ,
Nguy-nga đài-các cõi trời Đông,
Văn-minh truyền-bá đàn con Lạc,
Đạo-đức khuyên răn lũ cháu Hồng,
Khoa-giáp dấu thơm còn mãi mãi,
Làng nho ai nấy ngửa mà trông.

Tân-Bảo

47, Rue Principale, Đáp-cầu

MMMDCCCIV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Văn-miếu là nơi tổ-tích chung,
Dường cột cương-thường triều Lý vững
Lửa hương kỷ-niệm gác Khuê nồng,
...i-thành cửa mở then khoa-giáp,
...ốc-túy nền xây bậc đỉnh-chung,
Vằng vặc thành nam gương Giám-trụ,
Sáng chưng muôn dặm nước non Hồng

MMMDCCCV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Khai-hóa nền xưa vẫn nhớ trông,
Cố Lý đình bày hương khói Nguyễn,
Hậu Lê bia đượm phấn son Hồng,
Tao-văn dấu khắp miền Trung Bắc,
Thực-nghiệp còn ghi chốn Nhị Nùng,
Tang-hải vẫn trơ dường cột đó,
Muôn đời chống vững ngọn Nam-phong.

Ngô-đình-Vinh

Dessinateur Voie et Bâtiments gare Hanoi.

MMMDCCCVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long,
Miếu-mạo nguy-nga cõi Á-đông,
Gác phượng ba tòa cao chót vót,
Sân rồng một lớp rộng mênh mông,
Gây nền vũ-trụ đời Lê, Lý,
Dựng cột dư-luận chốn Nhị Nùng,
Trải tám trăm năm bao thế-kỷ,
Xuân, thu nhị-tế vẫn tôn sùng.

Đỗ-văn-Triết dit Tuyến

15, Voie 75 Hanoi

(Còn nữa)

SÁN-NHIÊN-ĐÀI

Tối thứ năm 29 Avril 1926

CHU MÃI-THẦN

Tích này có vai tuần-ty, kép thương, vợ Huế. Vui nhất là chỗ vợ cả Tuần-ty ở Huế ra đánh ghen với Thiệt-thị.

Tối thứ sáu 30 Avril 1926

TẠP KỊCH TRÍCH DIỄN

Đoạn thứ nhất

KIM VÂN KIỀU

Diễn từ chỗ ba chị em Thúy-Kiều đi thanh minh gặp Kim-Trọng rồi hai bên tự-tình với nhau.

Đoạn thứ hai

QUAN-ÂM THỊ KÍNH

Đoạn thứ ba:

LIỆT PHỤ CÁT NHŨ

Đoạn thứ tư

THAM THỰC CỰC THẦN

(Hài kịch rất buồn cười)

Tối thứ bảy 1er Mai 1926

SÙNG SƠN TIÊN CHÚA

Tối chủ-nhật 2 Mai 1926

TÁI SINH DUYÊN

(Hồi thứ 1)

3006

MỘT DỊP HIẾM CÓ

Giảm giá 20%.

Bánh xe cao-su (săm, lốp) bánh sắt, díp, chục, rayons, jantes, aluminium, và các đồ phụ tùng để làm xe cao-su.

Hàng thực tốt

giá thực rẻ

Quí-khách chiếu cố-xin mời đến hiệu ĐỨC-LONG, 90, phố Mã-Mây, Hanoi

3041

Rượu bồ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Theo hình tự-nhiên in ra đây, chứ không như có mấy thứ thuốc vẽ những hình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người có trí khôn thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tòa Nội-các phụng lời châu phê rằng:

Chiều nay đại dược phòng của MONTÈS qui ông, có chế nên một thứ rượu bổ đã từng ngự dụng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, trước tạc phê thị gửi cho qui dược-phòng chủ-ông để tỏ thanh-giá.

Khâm thử.

啓定三年五月初七日內閣奉
欽批旨得河內大藥房貴金降舊
有製補酒經試驗用頗佳允當
嘉獎著錄批示貴藥房主觀
以彰懸價欽此
內閣奉鈔

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ:* ***2$25 một chai lớn; từ sáu chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.***

Bản-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kê những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Tràng-tiền, 54

HANOI

Xin xem kỹ các cáo-bạch của bản-hiệu ở trang thứ tư tờ báo này.

3001

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Urojormine

3001 **Giá 1$80 một hộp**

CÁO-BẠCH

Kể từ mồng một tháng tư tây vừa rồi bản-hiệu có gửi máy khâu «Tân-ký» bán tại hiệu Yi-Hing-Tchane, phố nhà Hỏa, số nhà 19, Hà-nội. Cáo-bạch mới phát hành; nhờ được qui-khách tin dùng nhiều lắm. Hiện các ngài đã chiếu-cố cho bản-hiệu hơn vài chục cái máy, bản-hiệu lấy làm đa tạ tấm lòng thịnh-tình của các ngài đối với bản-hiệu.

Nay bản-hiệu có lời kính-cáo để các qui-khách biết cho rằng: vì một lẽ riêng, kể từ ngày 27 Avril 1926, bản-hiệu không gửi Yi-Hing-Tchane bán máy nữa. Vậy bản-hiệu hãy tạm đình lại vài ngày, để tìm nhà khác. Hôm nào bản-hiệu tìm được cửa hàng đích-đáng, sẽ lại xin đăng báo để các ngài biết.

Trong khi bản-hiệu chưa có cửa hàng tại Ha-nội, nếu ngài nào cần góp tiền máy, hoặc có sự gì hỏi đến bản-hiệu thì xin cứ gửi thư về Tổng-cục (Haiphong) mà thương-lượng.

Chủ-nhân cẩn-bạch

TCHAU YOC KUOI

Phố Bonnal, số nhà 116, Haiphong

5,862

BÁN CHIẾU KHÁCH

Dầu thắp đèn.	0$18 một kilo
Sơn tây đủ các mùi	0.50 một hộp 1 kilo

(Có giấy cam-đoan chế nguyên bằng giầu cười, sơn chống khô lại bền)

Mua buôn có giá riêng

GIẤY NÓI SỐ 341

3001

ĐẮC-BẰNG.

73, Phố Hàng Bồ Hanoi.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiêu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

CẢM mới và cũ, HO HO RAN NGỰC trừ tuyệt nhờ bộ

Solution Pautauberge

uống bổ ít rồi và ngừa bịnh HO LAO

Giá một chai bốn quan

L. PAUTAUBERGE.

Nhà Ba-chuông

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu. Trị bệnh mất máu, khi huyết suy yếu, thần thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém huyết sinh ra ho phổi, làm cho hay ho vặt.

ẤY LÀ:

THUỐC NƯỚC BỔ HUYẾT MÁU BÒ 1$40

3001

TRONG LÚC SẢN-DỤC

Đàn bà vì khi sản-dục đau-đớn mệt nhọc mà yếu người đi. Huyết ra mất nhiều, thành ra ít đi và suy đi. Nhưng mà đứa con mới đẻ còn phải nhờ mẹ dưỡng-dục lâu, thì bấy giờ mẹ càng phải bồi-bổ cho tốt huyết, cho nhiều huyết. Muốn bổ huyết cho mạnh người, để có sữa tốt mà nuôi con, thì nên uống thuốc **PILULES-PINK** Thuốc ấy sinh huyết mau lắm, rồi lại làm cho sữa cũng tốt và nhiều. Đứa trẻ đã nhờ công mẹ sinh-thành, lại được bú sữa tốt mà sinh sức lực, đó là cái hạnh-phúc cả đời của nó bắt đầu từ đó.

Thuốc **PILULES-PINK** này hàng thuốc nào cũng có bán.

3044 j

Nhà-xanh

Buổi vàn minh cải-lương chế-tạo,
Bằng mấy lời kính-cáo đồng-bang.
Nhà-nội số 6 hàng Ngang
Chính hiệu Nam-thịnh bán hàng rẻ thay
Trong nhà có cả thợ may,
Mới mượn thợ cắt ngày giấy khéo ghê.
Tùy lòng khách lấy xanh-tê,
Theo được như ý chẳng hề có sai.
Hai xường cho chỉ hai vai,
Bêu được phẳng cả chẳng hề hỏng chi.
Cổ-dòm cổ-dọc một khi,
Vân-minh mốt mới cổ thì lại cao.
Kính trình quý-khách đồng-bào,
Muốn mặc đẹp đẽ thì vào may qua.
Lời nói chẳng dám sai ngoa,
Chắc rằng có đến may qua mới tường.
Tôi trông quí chức đi đường,
Nhiều ông mặc áo vai thường vận siêu.
Chẳng qua nhiều chỗ làm liều,
Vậy xin kính cáo mấy điều thực ngôn.

NAM-THỊNH Tailleur

Số 6, phố hàng Ngang (Hanoi)

THUỐC DRAGÉES RABUTEAU

(hiệu dầu nai)

Thuốc này thực đáng làm nổi danh tiếng cho người bào-chế ra, vì hiện đã dùng khắp trong các nhà thương và các nhà nuôi người ốm ở bên nước Đại-pháp. Thuốc này ngày nay ai ai cũng đã biết tiếng, mà lấy làm qui-hóa, lấy làm tin dùng, vì là một thứ thuốc có giá-trị đặc-biệt. Hãy xin kể các thứ bệnh mà thuốc này có thể chữa khỏi: bệnh suy nhược của dàn ông, dàn bà; bệnh thờ thẫn của con gái đến thì; bệnh yếu đuối trong khi thai nghén, trong khi có sữa cho con bú; bệnh mệt nhọc quá về sự làm ăn, bệnh ngơ ngẩn, bệnh đau lưng, đặt gầu, vân vân...

Chỉ dùng vài lọ thuốc *Dragées Rabateau* (hiệu dầu nai) thì các bệnh ấy thuyên khỏi.

Ở các hàng bào-chế lớn đều có bán cả.

3045

Các ngài chớ nên quên rằng mùa đông năm ngoái thuốc ho

Sirop Nofal

đã chữa khỏi biết bao nhiêu người về các bệnh như là:

Cảm, đau cuống phổi, ho gió, ho rát cổ, vân vân...

Thứ thuốc này hay, nên bán mạnh lắm.

Chai lớn giá: 0$90

Bán tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

Số nhà 59, phố Tràng-tiền

HANOI

3002

Thuốc hiệu

ASPIRINE

DES

USINES DU RHÔNE

là thuốc để uống trừ những bịnh: Nóng lạnh, sổ mũi, cảm mình, các chứng rét cũ.

Nhức đầu, nhức tóc, nhức răng, đau mình, đau mỏi, đau lưng, nhức gân cốt, trật cổ

có bán cùng trong các nhà bán thuốc Pull Box

cho đặng hiệu "USINES du RHÔNE" mới chắc thuốc tốt, tinh trong và thiệt hiệu-nghiệm

---

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy dọt.

Giá tiền 0$90 3001

Nhà Bán-đồ « TẤM-TẤM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng.

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống cân cachets

3001

LỆ ĐỔI CHỖ Ở

Xin các ông mua báo, khi đổi chỗ ở, muốn báo quán gửi đến chỗ mới, thì gửi cho bản quán 1 giấy quán bao, chữa lại chỗ nào thì biên rõ rằng vào đây, về gửi theo hai bao (cả 2 bằng tem cũng được đề chỉ tiêu vào quán khác

Nếu không gửi tiền theo thì cứ để nguyên thư cũ báo phải trả bằng tem.

Cách chế-tạo tối-tân của Pháp

HOTCHKISS

Một cái kiểu độc-nhất vô-song. — 12 mã-lực. — Về đường lịch-sự và về đường cơ-khí cũng hơn các kiểu có tiếng nhất thế-giới, mà lại hơn các kiểu khác về đằng giá rẻ và về sự tinh-vi của các lối chế-tạo Pháp.

Vừa có những tính-chất hay của các kiểu xe nhỏ và các kiểu xe lớn.

ĐÓ LÀ KIỂU XE:

« LE JUSTE MILIEU »

Xưởng xe ô-tô BOBILLOT

3010

Sang Lào có hai ngày

CÔNG-TY PHẠM-VĂN-PHI

Có các đường chạy thơ ở phía bắc Trung-kỳ

LƯỢT ĐI

Vinh cứ thứ sáu (sau khi xe lửa đêm Hanoi tới) chạy lên Napé ngủ, sáng hôm sau đi đến Thakhek đáp chuyến tàu thủy sang Vientiane.

LƯỢT VỀ

Thakhek sáng sớm thứ hai chạy đến Napé ngủ, sáng hôm sau tới Vinh đáp tàu đêm về Hanoi

Mỗi chủ-nhật chạy có một chuyến, các quý-khách ai muốn đi xin đánh giây-thép cho biết trước hai mươi bốn giờ để bản-hãng liệu xếp xe cho đủ.

Hạng tây đi . . . . . 28$00 một chỗ ngồi.
Hạng ta đi. . . . . 14.00 —

Đường đi Huế và Tân-ký đi Nghệ-hưng ngày nào cũng có xe chạy, xin lấy vé trước một ngày.

Lối đánh giây thép: PHAMVANPHI, Vinh, Đông-hà, Tân-ký, Thakhek hay là Nam

3012

COLLYRE JAUNE

SELON LA FORMULE DU

DOCTEUR CASAUX

DIRECTEUR DE L'INSTITUT OPHTALMOLOGIQUE

PROFESSEUR A L'ÉCOLE DE MÉDECINE DE L'INDOCHINE

THUỐC CHỮA MẮT CỦA QUAN Y-KHOA BÁC-SĨ CASAUX

Giám-đốc nhà thương chữa mắt hàng Gà, Hanoi, đã kinh-nghiệm mà chế ra để chữa cho người Annam.

Kiến-hiệu lạ thường — Không sốt
Dễ lắm không bỏng — Rẻ tiền

Giá một lọ có cả ống nhỏ rọt. . . . . 0$90

ĐỘC QUYỀN BÁN TẠI:

PHARMACIE CHASSAGNE

59, RUE PAUL-BERT, HANOI

3003

NHÀ BA-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi rửa, xưng dạ dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$40

Có bán tại: Nhà Ba chuông, Hanoi

3001

Dù các ngài đau dạ dày đến thế nào mặc lòng, hễ dùng

Thuốc bột Saint André

thì sẽ thấy kiến hiệu tức thì.

Các sự đau đớn đã tiêu tán đi, các ngài lại được khỏe mạnh như thường

Thuốc bột Saint André

lại chữa các bệnh như là:

Đau tử vị, bịnh dạ dày, bịnh ợ chua, vân vân...

Giá bán: 0$85 một lọ

Hỏi tại hiệu Bào-chế

CHASSAGNE

59, Rue Paul Bert, Hanoi

3022

CÒN GÌ THÚ BẰNG

TRƯỚC KHI ĂN CƠM

UỐNG MỘT CỐC ANIS PERNOD

Giải khát và ngon cơm

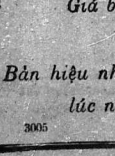
Bán tại: L'Union commerciale Indochinoise et Africaine Haïphong, Hanoï, Nam-định, Bến-thủy, Thái-bình, Yunnanfou, Tourane, Huế, Qui-nhơn, Nha-trang, Dong-hôi, Thu xá, Saïgon, Pnom Penh.

3007

GRANDS MAGASINS RÉUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

Sữa đặc BERNA

Làm bằng sữa của bò cái Thụy-sĩ tốt nhất có cái vị ngon ngọt, cái tính chất đặc biệt, và lại có rất nhiều chất bổ dưỡng.

Dùng để nuôi con trẻ, người đau, và người nhiều tuổi rất tốt.

Giá bán **0$30** *một hộp 400 gr.*

Bản hiệu nhận được sữa BERNA luôn, nên lúc nào cũng có sữa thực tươi.

3005

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kê-nghiệp

Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-tăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul Bert) số 31, Hanoi-Tonkin

Giây nói số 59

NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:

CENO KOLA COCA. — *Rượu bổ để cho những người ốm và dàn bà ở cữ . . . . . Một litre: 2$40*

Trước khi ăn cơm uống một cốc con.

ELIXIR HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc nước. Một chai: 1,25*

GRANULÉ HISTOGÉNIQUE. — *Thuốc hạt. Một chai: 1,25*

Đều là thuốc trị bệnh lao, bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay, người lớn trẻ con đều dùng được cả.

SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. — *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống 3 hay 4 muỗm. . . . . Một chai: 1,25*

GOUTTES NOTAL, Circulation du Sang. — *Thuốc làm cho mạch máu chạy đều. . . . . Một chai: 0,80*

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay

Tiền gửi hàng phần người mua phải chịu

3002

2046

Imprimerie du Trung-Bac-Tan-Van

Le Gérant: NGUYỄN-VĂN-LUẬN

Certifié l'insertion